

*Ihottumahevosen
kesä ei enää
rajoitu talliin,
vaan loimen
alla voi viettää
parhaassa
tapauksessa
normaalin kesän.*

Ihottumaloimien kauppa käy kiivaasti

Etu- ja takaosan tyköistuvuutta tavoitellaan leikkauksella, resoreilla, laskoksilla tai säädettävillä hihnoilla.

Kesäihottumaksi kutsutaan hyönteisallergiaa, joka saa hevosen hankaamaan itseään raivokkaasti. Oireet johtuvat polttiaisista, pienistä verta imevistä hyönteisistä, joita esiintyy koko maassa tuulisinta ulkosaaristoa ja tunturilylänköjä lukuun ottamatta.

Eläinlääkäri pystyy auttamaan ihottumahevosta rajallisesti. Allergialääkkeet voivat hillitä kutinaa ja kortisoni rauhoittaa äkillistä rajua allergiareaktiota, mutta lääkitys ei ole halpaa eikä riskitöntä. Hyönteiskarkotteet, tallimajoitus ja lääkkeet tepsivät vaihdellen. Siedätyshoidolta odotetaan paljon, sillä onnistuessaan se poistaisi allergiaoireet kokonaan, mutta tekniikka on vielä lapsenkengissä.

Toistaiseksi siis vain ihottumaloimi suojaa ihoa sekä hyönteisiltä että hankaamiselta, ei aiheuta sivuvaikutuksia, tehoa jotakuinkin aina eikä ole kohtuuttoman kallis.

Yksi malli, monta merkkiä

Ihottumaloimen mallin kehitti vuonna 1989 perustettu ruotsalaisyritys Boett, joka on sittemmin saanut useita kilpailijoita. Perusmalli on kuitenkin kaikilla sama.

Loimet ovat kestäväää mutta ohutta polyesterjerseytä, joka kuivuu nopeasti eikä hiosta. Loimesa on kiinteää kaulaosa, mahakappale, jalkalenkit ja hännän peittävä läppä. Loimen etuosa kiinnittyy etujalkojen välistä mahalappuun.

Kaulakappale on tiivis putki, joka puetaan pujottamalla. Putkeksi ommeltu malli on tarpeen, sillä vetoketju ei kestä hiekkää, karvoja ja hankaamista.

Loimi on ommeltu tyköistuvaksi. Osa loimista on lapojen kohdalla säädettäviä; toisissa etuosan istuvuuden takaa resori tai lapalaskos. Säädä lautasille kulkee jono nailonlenkkejä, joiden läpi mahakappale varmistetaan paikalleen kahdella tai kolmella joustavalla vyöllä.

Loimen etuosa ja mahakappale kiinnittyvät toisiinsa, jotta mahakappale ei valu takajalkojen eteen eikä etuosan helma nouse ylös. Kiinnityskappale voi olla kiinteä tai siinä on joustavat kiinnityshihnat ja -soljet. Kiinteä lappu pysyy hyvin paikoillaan, mutta sitä ei voi irrottaa erikseen pesuun – tarvetta voi tulla, jos oriilla tai ruunalla käy vahinko.

Jalkalenkit ovat leveää kuminauhaa, jota suojaavat joissain malleissa valmiit pehmusteet.

Kaikkiin myydyimpiin loimiin saa korvallisen päähupun. Sen pitkä kaulaosa kiinnittyy loimen alle soljilla. Päähupun niskassa on joustava resori ja yleensä myös kiinnitettävä hihna. Huppu pysyy yllä ilman riimua mutta ei ilman loimea.

Boett oli uranuurtaja

Ruotsalainen Boett alkoi valmistaa ihottumaloimia 1980-luvun lopul-

Ihottumaloimi säästää kesäihottumasta kärsivän hevosen ihoa ja hermoja. Vertailimme loimien yksityiskohtia ja ominaisuuksia.

la, kun perheen omalle ihottumahevoselle ei löytynyt helpotusta muista hoidoista.

Boettia on tuonut Suomeen 1990-luvulta asti hyvinkääläinen Fysio Healing.

– Boettin malli on uudistunut. Muutoksia on testattu Ruotsissa kaksi vuotta, ja saimme parantuneen mallin juuri myyntiin, kertoo Marjaana Elovirta Fysio Healingista.

– Leikkausta on hiottu erityisesti takaosasta. Loimi on ommeltu lautasilta hyvin tyköistuvaksi, häntälappua on pidennetty ja takajalkojen seudun leikkausta parannettu. Asiakkailta on tullut jo myönteistä palautetta, kun loimi tosiaan istuu entistä paremmin.

Loimikankaan UV-suojausta on parannettu ja kangaslaatu vaihdettu vahvemmaksi.

– Uusi kangas tuntuu sormiin jämäkältä ja aiempaa helpommin korjattavalta, Marjaana Elovirta toteaa.

Etujalkojen välistä kulkevan kappaleen kiinnityshihnoja on Boettissa nyt kahden sijasta kolme, ja kaistale on aiempaa leveämpi.

Perinteinen huppukin on uudistunut: kärpäshapsujen tilalla pään etuosassa on nyt verkko.

Boett valmistaa loimia kaikenkokoisille hevosille yhteensä 11 koossa: 00-koko on minishettiksille, yhdeksikkö isoille hevosille.

– Myymme eniten keskikokoja kakkosesta kuutoseen, mutta kysytiin kokovalikoima on valitettavan laaja: kesäihottuma on ihan selvästi jo kaikenlaisten alkupeiräisrotujen ongelma. Islanninhevosten lisäksi loimia menee muun muassa newforestinponelle, shettiksille, suomenhevosille, tinkereille ja muille samantyyppisille poneille ja hevosille.

Valikoima laajenee

Hevosenomistajat ovat kopioineet Boettin loimen kaavoja niin kauan kuin loimia on valmistettu. Moni on ostanut aluksi valmiin loimen, ottanut siitä kaavat ja loimen hajottua ommellut uuden esimerkiksi huoltoasemien mainoslakanoista.

Ensimmäiset kaupalliset haastajat tulivat markkinoille kymmenisen vuotta sitten. Ruotsalainen Lillhästen i Stav myy yhä loimea, jossa lähinnä kangas ja häntälappu eroavat Boettista: kangas on hiukan liukkaampaa, ja häntälappu kiristyy tarroilla tiiviisti häntäruodon ympärillä.

Boett on ihottumaloimien klassikko. Perusmalli on pysynyt samana yli 15 vuotta ja kaivannut vain pieniä parannuksia.

Päähuppu suojaa kaiken turvasta ylöspäin. Silmien kohdalla on kärpäshapsujen suojaamat aukot tai verkko.

Vuosituhaten vaihteessa myös hevosvarustejätti Hööks esitteli oman mallinsa.

Thermo Master -loimi oli aluksi sininen ja ero Boettiin näkyi ja tuntui lähinnä kankaan laadussa. Hööks on parannellut mallia palautteen perusteella, ja nykyversio muistuttaa esikuvaansa huomattavasti.

Thermo Master oli merkiloimista ensimmäinen, jonka jalkalengkeissä oli valmiit pehmusteet. Hööksillä on myös alusta asti ollut päähupussaan verkko, johon Boettkin siirtyi hiljattain.

– Ihottumaloimesta on tullut todella suosittu tuote. Loimia myydään päivittäin, kertoo Sanna Rissanen Suomen Hööksistä.

Thermo Masterin malli ja väri ovat jälleen uudistuneet. Väri vaihtui pari vuotta sitten tummansinisestä pähkinänruskeaksi, ja nykyinen väri on vaalea beige.

– Loimen leikkausta ja kiinnityksiä on parannettu ja kangas on UV-suojattu. Väri on edellisiä hillitympi ja heijastaa auringonvaloa, Sanna Rissanen luettelee.

Tuoreimmat merkiloimet Suomen markkinoilla ovat Kaakkolan tilan maahantuoma hollantilainen Itch Off ja Veljekset Wahlsténin maahantuoma ja merkinoina Horse Comfort.

Itch Off muistuttaa Boettia ulkonäöltään ja kokovalikoimaltaan.

	Boett	Horse Comfort	Itch Off	Thermo Master
mahakappale	erillinen	kiinteä	kiinteä	erillinen
mahavöitä	2 (3) kpl*	2 kpl	3 kpl	2 kpl
päähuppu	kangasta, verkko etuosassa	korvallinen pääverkko	kangashuppu hapsuilla	kangasta, verkko etuosassa
hinta (loimi)	alk. 179 e	alk. 90 e	145-160 e	140 e
hinta (huppu)	40 e	18,50 e	40 e	27 e
värit	vaaleanruskea, tummanruskea	vaaleanruskea	vaaleanruskea, tummanruskea	vaaleanbeige
koot	00-9	XS-XL	0-9	XS-XL
hupun koot	00-9	S, M, L	S, M, L	pony, cob, full
UV-suoja	on	on	on	on
etujalkojen väli	3 joustavaa hihnaa, soljet, tarra	kiinteä	kiinteä	2 joustavaa hihnaa, soljet, tarra

*) Vanhassa ja uudessa mallissa eri määrä

Hollantilaisen Itch Offin mahakappaleessa on kolme kiinteää vyötä.

muutamissa malleissa niin harvaa, että millimetrin pituiset polttaiset ruokailevat ja kulkevat sujuvasti sen läpi.

Näin puet ihottumaloimen

Jos loimessa on irrallinen mahaläppä, irrota se pukemisen ajaksi ensimmäisillä kerroilla. Laita käsi niskaukosta ja kerää loimi renkaaksi käsivarrelle, häntälappu sormia kohti. Jos mahakappale on kiinteä, nosta sekin käsivarrelle.

Seiso pään vieressä. Laita vapaa käsi pään alta ja ympäri. Nosta loimi pään viereen ja auta vapaalla kädellä, jotta saat sen renkaana suoraan otsalle. Varo peittämästä silmiä pitkäksi aikaa.

Vedä loimi korvien yli ja levitä se niskalta alas. Jos mahaläppä on irti, kiinnitä jalkalenkit ensin. Jos se on kiinteä, kiinnitä ensin mahalappu.

Kiinnitä lopuksi etujalkojen välistä kulkeva osa mahalappuun, kiristä niskahihnan solki ja tarkasta kaikkien hihnojen säädöt. Monet puukevat päähupun viimeisenä, koska loimi on helpointa pujottaa silmien yli ilman huppua. ♦

Materiaalina onkin sama kangas. Pieniä mutta merkittäviä eroja muihin ovat isot joustavat lapa-laskokset, mahakappaleen kolme vyötä, harvinaisen leveä etujalkojen kaistale etujalkojen välissä ja päähupun kiinnitys: kaulakappale menee loimen alle mutta sen soljet kiinnittyvät ulkopuolelle.

Sekä Itch Offissa että Horse Comfortissa mahakappale on kiinteä, kun Boettissa ja Thermo Masterissa lappu on irrallinen.

– Horse Comfortiin on tullut juuri kaksi kysyttyä uutta kokoa. Valikoima alkaa nyt XS:stä, ja isoin

koko on XL, kertoo Markku Wahlstén.

Horse Comfort -loimea testasi Veljekset Wahlsténille vaellustalli Viikinkilinna, ennen kuin loimi tuli yleisesti myyntiin viime vuonna.

– Kun loimi on yllä päiväkaupalla, käyttömukavuus korostuu. Malliin ei tarvinnut tehdä isoja muutoksia, kun saimme sen kehitettyä valmiiksi koekäyttäjien avulla, Markku Wahlstén toteaa.

Kärpäslöimi sopii terveelle

Tervekin hevonen voi olla herkkä

hyönteisille. Vaikka pistot eivät aiheuttaisi allergiaa, jotkut hermostuvat verenimijöistä niin, etteivät saa lautumella hetken rauhaa.

Kärpäslöimien kangas on verkkomaista ja kevyttä. Yleisin vaaleansininen väri heijastaa valoa ja UV-säteilyä. Loimeen kuuluu usein kaulakappale, mahalappu ja pääverkko.

Terveelle hevoselle ilmava kangas takaa mukavan olon ilman parmanpuremia. Ihottumahevosella kärpäslöimi ei kuitenkaan tahdo pysyä yllä hevoson hangatessa raivoisasti. Lisäksi kangas on